

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně
v týdnu od 31.12. 2012 do 4.1. 2013

Ing. Marcela Cupalová, Ph.D.

leden 2013

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

K 1. 1. 2013 vstoupila v platnost Smlouva o stabilitě, koordinaci a řízení v hospodářské a měnové unii, která vyžaduje od členských států eurozóny zavedení vyrovnaných rozpočtů, aby bylo zabráněno nadměrnému navyšování deficitů veřejného rozpočtu, ke kterému došlo za současné krize. Smlouva zavazuje signatářské země k tomu, aby udržovaly vyrovnané rozpočty nebo deficit v maximální výši 0,5 % HDP (bezrizikové a málo zadlužené ekonomiky v případě krize až 1 % HDP). Zároveň zavádí „automatický korekční mechanismus“, který se má aktivovat ve chvíli, kdy by se stát od svého střednědobého cíle - nebo od dohodnuté trajektorie vedoucí k jeho naplnění - významně odchyloval. Stát tak má dopředu stanoven, jak rychle bude v případě snižování schodku postupovat, v jakém rozsahu nebo jaké národní orgány za dohled nad korekcemi budou odpovídat. Pokud je veřejný dluh země více než 60 % HDP, musí být snižován o 0,5 % ročně. Země, které překročí limity stanoveného deficitu, se musí podrobit „programu rozpočtového a ekonomického partnerství“. Součástí takového programu bude podrobný popis strukturálních reforem, které tento členský stát bude muset provést, aby zajistil účinnou a trvalou nápravu svého schodku. Uvedené programy budou předkládány Radě a Komisi, aby je potvrdily. Jejich provádění bude sledováno podle pravidel Paktu o stabilitě a růstu. Země také musí informovat EU o svých emisích dluhopisů a zemím, které poruší tato pravidla, může být udělena pokuta ve výši 0,1 % HDP. Řízení eurozóny má být posíleno konáním nejméně dvou summitů ročně. Smlouva také zavádí princip hlasování obrácené většiny v proceduře při nadměrném deficitu (zatímco dříve musely být sankce schváleny většinou hlasů, nyní platí, pokud je naopak většina hlasů v Radě nezamítne). Německo smlouvu uvítalo, někteří ekonomové ovšem varují před možným prohloubením recese. Smlouvu podepsalo 25 členských zemí Evropské unie – tedy všechny kromě Velké Británie a České republiky. Smlouva je závazná pouze pro členy eurozóny, na ostatní členské země se vztahuje až v době, kdy přijmou euro, pokud se samy nerozhodnou být některými opatřeními zavázány dříve.¹

2. 1. 2013 bylo zveřejněno, že míra nezaměstnanosti v Řecku dosáhla nejvyšší úrovně v rámci Evropské unie, a sice 26 %. V Řecku byla zároveň zaznamenána snížená důvěra v euro a inklinace lidí spíše k barterovému obchodu.²

¹ Europolitics: Fiscal compact enters into force, 4. 1. 2012, Nr. 4556 - 4557

² Guardian: Euros discarded as impoverished Greeks resort to bartering, 2. 1. 2012, <http://www.guardian.co.uk/world/2013/jan/02/euro-greece-barter-poverty-crisis>

4. 1 . 2013 zveřejnil Eurostat, že v prosinci 2012 předpovídá meziroční inflaci na úrovni 2,2 %, což je oproti listopadu nezměněný stav. Hlavními složkami, které přispívají k inflaci jsou energie, potraviny, alkohol a tabák, služby a neenergetické průmyslové produkty.³

³ Eurostat: Euro area inflation estimated at 2,2 %m 4. 1. 2012,
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-04012013-AP/EN/2-04012013-AP-EN.PDF